

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Explanatio In Psalmos

Complectens Psalmos à 26 ad 50

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Dusseldorpii, 1761

VD18 15558428-001

Psalmus XXXVI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53361](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53361)

obnoxii sunt magni viri, qualis ipse erat. Non contingat mihi, ut incipiam habere affectum superbiæ, & operatio peccatoris non inducat me ad consensum peccati, & sic vel ex meo vitio, vel extentatione aliorum dejiciar de statu meo, & cadam.

¶. 23. *Ibi ceciderunt, qui operantur iniquitatem, expulsi sunt, nec potuerunt stare.*

Ratio, cur tantopere sibi timeat à superbiâ; ibi, ob superbiam ceciderunt primus Angelus cum sociis, primus homo cum uxore; & postquam exciderunt è statu gratiæ, expulsi sunt è loco felicitatis, nec stare potuerunt in eo, ubi posuerat eos Dominus, ad majora provehendos, si in bono perseverarent.

PSALMUS XXXVI.

Titulus, & argumentum: *Psalmus ipsi David.*

In titulo nihil est novi. Consulit animis pusillorum, qui facile scandalizantur, cum vident in hoc mundo impios prosperari, & inde dubitare incipiunt de providentiâ Dei, & animari ad imitanda opera impiorum. Psalmus non est continua oratio, sed collectio sententiarum, quas versiculi ordine alphabetico continent.

Aleph. ¶. 1. *Noli emulari in malignantibus, neque zelaveris facientes iniquitatem.*

¶. 2.

¶. 2. *Quoniam tanquam fœnum velociter
arescent, & quemadmodum olera herbarum citò
decident.*

Ne contendas cum malignantibus in
temporalibus bonis per fas, & nefas acqui-
rendis, neque irascaris, si minùs bene
æmulatio ista succedat: neque indigneris
succensus zelo super injustum, nempe ju-
dicans Deum, tot bonis iniquos afficien-
tem. ¶. 2. Aptè ostendit brevitatem tem-
poralis prosperitatis: fœnum enim, &
olera non habent profundas radices, ut
cedri, & palmæ, quibus comparari so-
lent justì.

Beth. ¶. 3. *Spera in Domino, & fac bonita-
tem, & inhabita terram, & pascere in divitiis
ejus.*

¶. 4. *Delectare in Domino, & dabit tibi pe-
titiones cordis tui.*

Absterruit nos à malo, nunc incitat ad
bonum. Si vis beatus, & felix esse, spe-
ra in solo Deo, omnis felicitatis authore:
sed ut spes firma sit, bene operare juxta
mandata Dei, & tunc securus *inhabita ter-
ram*; quis enim te expellet, si amicus ejus
fueris, cujus est terra, & plenitudo ejus?
imò terra ad te alendum abundè proferet
fructus suos. Ut tamen bene opereris,
sis

sis amicus Dei, & in eo securè confidas, ama Deum ex corde, & ille sit deliciae tuæ; & tunc securus eris, quia dabit tibi, quidquid cor tuum desiderabit. Si id aliquando non fiat, dat Deus homini aliquid melius, quod etiam scit veram petitionem cordis ejus, nempe ingens meritum patientiæ.

Gimel. v. 5. *Revela Domino viam tuam, & spera in eo, & ipse faciet.*

v. 6. *Et educet quasi lumen justitiam tuam, & judicium tuum tanquam meridiem.*

Antè remedium dedit contra morbum interiorem famis, sitis &c., jam dat contra morbum exteriorem persecutionis. Aperi in oratione coram Deo opera tua, & confide in Domino, qui faciet judicium, & justitiam: deteget falsitatem testium, ut innocentia tua, quæ erat quasi in tenebris sepulta ob calumnias, ab omnibus conspiciatur, ut sol in meridie. Patet hoc in historia Susannæ.

Daleth. *Subditus esto Domino, & ora eum.*

v. 7. *Noli emulari in eo, qui prosperatur in via sua, in homine faciente injustitias.*

Hæc verba: *subditus esto &c.* pertinent ad v. præced.; separantur hic, quia ibi incipit litera Daleth. Semper Deo ad numerum obedias, & eum assiduè ora, ne, si
vide-

videris hominem felicem , & simul inju-
stum , tu fias illius æmulus , h. e. ne ejus
felicitas tentet te , & inducat ad injustitiam.

He. v. 8. *Desine ab ira , & derelinque furo-
rem , noli æmulari , ut maligneris.*

v. 9. *Quoniam qui malignantur , extermina-
buntur , sustinentes autem Dominum , ipsi heredi-
tabunt terram.*

Dicit idem , quod ab initio ; inculcat
verò , ut magis inhæreat memoriæ. Cùm
videris impium florere , non irascaris , nec
incipias furere , dicens : Quare iste ini-
quus prosperatur ? ubi est justitia , ubi
providentia Dei ? Noli etiam , imitando
malignos , fieri eorum socius : quia hi ex-
terminabuntur de terrâ , & detrudentur
in infernum. Qui verò abstinent se ab
iniquitate , & à Domino mercedem suam
sperant , ipsi terram , quasi propriam hæ-
reditatem nunquam amittendam , possi-
debunt. Pii cùm migrant ad Deum , cæ-
lum , & terram acquirunt.

Vau. v. 10. *Et adhuc pusillum , & non erit
peccator , & quæres locum ejus , & non invenies.*

v. 11. *Mansueti autem hereditabunt terram ,
& delectabuntur in multitudine pacis.*

Imò malignantes citò exterminabuntur.
Et adhuc pusillum temporis pertransibit,
&

&

& peccator, qui videbatur felix, non apparebit; in terrâ frustra eum requires, quia periit omnino. Qui autem, videntes impios prosperari, non indignantur, nec irascuntur Deo, sed patienter tolerant id, quod Deo placet, non solum hanc, sed & illam terram viventium, à quâ longissimè absunt omnes inimici, possidebunt, & fruuntur jucunditate pacis æternæ.

Zain. v. 12. Observabit peccator justum, & stridebit super eum dentibus suis.

v. 13. Dominus autem irridebit eum; quoniam prospicit, quod veniet dies ejus.

Docet non multum formidandas esse iniquorum insidias. Attentè respiciet peccator omnes actiones justî, ut inveniat aditum ad eum perdendum; instar famelici canis desiderabit interitum ejus, ac præ irâ, & indignatione dentibus frendebit. At Dominus, sinè cujus voluntate ne folium cadit in terram, irridebit eum, quia videt instare diem interitûs ejus, & illum antè rapiendum, quàm justo nocere poterit. Et licèt, permittente Deo, eum occideret, animam tamen prius suam occidit; mors interim justî est pretiosa: ergo meritò irridendus, qui alterius ruinam quærens, suam non videt.

Chet.

Chet. v. 14. *Gladium evaginaverunt peccatores, intenderunt arcum suum.*

v. 15. *Ut dejiciant pauperem, & inopem, ut trucident rectos corde.*

v. 16. *Gladius eorum intret in corda ipsorum, & arcus eorum confringatur.*

Declarat jam, quod obscuriùs dixerat in Zain. Stant peccatores armati gladiis, & arcubus extensis, observantes tempus occidendi justum, ut videlicet tunc dejiciant arcu, & trucident gladio justum, qui quandoque pauper, & inops est, & rectus corde. Sed Deus, qui prospicit omnia ex alto, facit, ut gladius convertatur in corda ipsorum, arcus conteratur, & ipsis solis noceat, & sic irridebit eos. Per arcum, & gladium poteris etiam intelligere calumnias linguæ &c.

Teth. v. 17. *Melius est modicum justo super divitias peccatorum multas.*

v. 18. *Quoniam brachia peccatorum conterentur, confirmat autem justos Dominus.*

Ne justii pauperes iniquis divitibus invideant, & eorum exemplis seducantur, munit eos David his 2. v. v. Magis expetenda est justitia cum parvis opibus, quàm multæ copiæ cum injustitiâ. Justus dirigitur à Deo, ut sciat uti divitiis; non est avarus,

F

pro-

prodigus &c. ut peccator superbus, qui nec ideo statum suum diu conservare potest. Unde ait: *Quoniam brachia &c.* potentia, & fortitudo peccatorum facile deficiet, quia nititur brachio carnis, nec divitiæ illum juvare poterunt; justi autem potentia, qui est solus Deus, nequit deficere.

Jod. v. 19. *Novit Dominus dies immaculatorum, & hereditas eorum in æternum erit.*

v. 20. *Non confundentur in tempore malo, & in diebus famis saturabuntur.*

Confirmat felicitatem justorum etiam inter modicas opes. Approbat Dominus vitam justorum, eique favet, & benedicit, & ideo dies eorum erunt diuturni, & hæreditas eorum cum ipsis diutissime conservabitur. Tempore communis famis non solum non erubescunt mendicando, sed etiam habebunt ex suis copiis, unde comedant ad satietatem.

Caph. *Quia peccatores peribunt.*

v. 21. *Inimici vero Domini mox, ut honorificati fuerint, & exaltati, deficientes quemadmodum fumus deficient.*

Quia &c. pertinet ad v. præced., separatur verò, quia præfigitur Caph. Ideo justi pacifice sua possidebunt, & in tempore

pore famis saturabuntur, quia peccatores, qui eos turbare, eisque sua diripere solebant, peribunt. Dein sicut amici Dei habebunt æternam felicitatem, nec tempore famis confundentur: ita inimicis Dei erit brevissima felicitas: statim enim, atque exaltari cœperint, evanescent instar fumi, qui dum exaltatur, consumitur, nec relinquit suū vestigium.

Lamed. *ψ.* 22. *Mutuabitur peccator, & non solvet: justus autem miseretur, & tribuet.*

ψ. 23. *Quia benedicentes ei hereditabunt terram, maledicentes autem ei disperibunt.*

Confirmat dicta à *ψ.* 17. Nam sæpissimè accidit, ut peccator, licèt ditissimus, mutuo accipiat pecuniam, nec tamen restituat: quia scilicet supra censum vult lautè vivere, superbè habitare, vestiri; indè semper laborat ære alieno: contrà justus etiam ex modico suo scit misereri pauperis, & tribuere sinè spe recuperandi. Quia benedicentes Deo *hereditabunt terram*, & sic semper habebunt, unde tribuant; *maledicentes verò Deo*, ut blasphemi, ingrati, disperibunt, ut non habeant, quod tribuant.

Mem. *ψ.* 24. *Apud Dominum gressus hominis dirigentur, & viam ejus volet.*

ſ. 25. *Cum ceciderit, non collidetur, quia Dominus ſupponit manum ſuam.*

Incipit exponere ſingularem providentiam erga juſtos, ne, viſâ impiorum proſperitate, ad peccatum allici ſe ſinant. à Domino actiones, & opera juſti dirigentur; & hinc fiet, ut juſtus viam Domini diligat, libenter ſequatur. *Cum ceciderit* &c. intelligi poteſt de miſeriis & corporis, & animæ. Si juſtus ceciderit in aliquam tribulationem, Deus ope ſuâ aderit, ne omnino ſuccumbat. In tentatione peccati non collidetur, h. e. non perveniet ad conſenſum culpæ lethalis, quia Deus auxilio gratiæ ſuæ ſuſtentabit eum.

Nun. ſ. 26. *Junior fui, etenim ſenui, & non vidi juſtum derelictum, nec ſemen ejus querens panem.*

ſ. 27. *Totâ die miſeretur, & commodat, & ſemen illius in benedictione erit.*

Quod jam dixit, ſuâ experienciâ probat: Puer fui, & poſtea ſenui, & in tam longo tempore nunquam vidi juſtum ita à Deo derelictum, ut gravi inopiâ premeretur, nec vidi filios ejus panem mendicantes. Sed contra potiùs vidi, quòd juſtus omni tempore ita abundet, ut vel ex miſericordiâ donet, vel certè mutuò det aliis de facultatibus.

cultatibus suis; unde & filii ejus benedicti à Deo, copiis abundabunt, vel ab omnibus benedicentur, tanquam filii optimorum parentum.

Samech. v. 28. *Declina à malo, & fac bonum, & inhabita in seculum seculi.*

v. 29. *Quia Dominus amat judicium, & non derelinquet sanctos suos: in æternum conservabuntur.*

Quia id semper expertus erat, jam hortatur: *declina à malo, & fac bonum, quæ sunt duo prima præcepta justitiæ, & securus inhabitabis terram, etiam illam viventium in æternum; nam Dominus justissimus est, & justè judicat, & ideo non derelinquet justos servos suos, quia in æternum conservabuntur.*

Ayn. v. 30. *Injusti punientur, & semen impiorum peribit.*

v. 31. *Justi autem hereditabunt terram, & inhabitabunt in seculum seculi super eam.*

Duo hi versiculi explicatione non egent.

Phe. v. 32. *Os justii meditabitur sapientiam, & lingua ejus loquetur judicium.*

v. 33. *Lex Dei ejus in corde ipsius, & non supplantabuntur gressus ejus.*

Non solùm Deus justos ab impiorum oppressione liberabit; sed idem efficient

justi per sapientiam suam, quæ etiam est donum Dei. Justus non temerè profundet verba, sed sapienter loquetur, ut non possit capi in sermone. Ratio est: quia justus habet in corde suo legem Dei; unde, dum loquitur, cogitat mandata Dei, ut non peccet, & ideo nemo illum circumveniendo faciet errare.

Zade. v. 34. *Considerat peccator justum, & querit mortificare eum.*

v. 35. *Dominus autem non derelinquet eum in manibus ejus: nec damnabit eum, cum judicabitur illi.*

Declarat jam dicta: Peccator justum diligenter observabit, quid loquatur, & agat, & querit supplantando illum occidere, utique accusando illum coram iudice. Deus autem non permittet, ut peccator habeat justum in suâ potestate; sed faciet, ut sapienter loquendo evitet fraudes ejus; nec iudex damnabit justum, cum ei iudicium fiet. Eadem dicta sunt in Zain; sed ibi sermo erat de violentiâ, hîc de astutiâ.

Coph. v. 36. *Expecta Dominum, & custodi viam ejus: & exaltabit te, ut hereditate capias terram; cum perierint peccatores, videbis.*

Hortatur justum, ut speret in Deo, & per-

perseveret in justitiâ. Spera in Deo, si fortè differri tibi videtur promissio ejus, & non declines à viâ jam inchoatâ justitiæ, ut, cum implebitur promissio ejus, possideas, quasi propriâ hæreditate, terram viventium. Cùm peccatores omnes judicio divino condemnati perierint, tunc videbis, quod nunc speras.

Res. v. 37. *Vidi impium superexaltatum, & elevatum sicut cedros Libani.*

v. 38. *Et transivi, & ecce non erat, quæsi eum, & non est inventus locus ejus.*

Dixerat: cùm perierint peccatores, videbis; poterat justus quærere: quando hoc erit? Ideo nunc addit, brevi id futurum esse. Vidi impium positum in altissimo gradu dignitatis, & potestatis, & radicatum, ac fundatum opibus, clientelis &c., ut videretur æterna futura ejus felicitas. Vix illum pertransii, & ecce respicio post me, & evanuerat; quæsi, ubi fuisset, & an vestigia remanerent tantæ magnitudinis, & non est inventus locus ejus, quasi nunquam ibi fuisset. Quàm vana est omnis humana superbia!

Schin. v. 39. *Custodi innocentiam, & vide equitatem, quoniam sunt reliquæ homini pacifico.*

v. 40. *Injusti autem disperibunt simul, reliquæ impiorum interibunt.*

Pergit in adhortatione : Conserva innocentiam erga te ipsum ; judica , quod rectum est , erga proximos : quia dabit Deus in præmium homini pacifico , ut relinquat filios post se ; vel sensu altiori intellige de bonis residuis post mortem propter bona opera. Contrà injusti , nemine excepto , peribunt , nec filios in hoc sæculo relinquent , nec boni aliquid eis reliquum erit , cùm omnia in concupiscentiis suis , & sceleribus consumpserint.

Thau. v. 41. *Salus autem justorum à Domino , & protector eorum in tempore tribulationis.*

v. 42. *Et adjuvabit eos Dominus , & liberabit eos , & eruet eos à peccatoribus , & salvabit eos , quia speraverunt in eo.*

Hæc est recapitulatio Psalmi totius , & satis aperta , & perspicua.

PSALMUS XXXVII.

Titulus : *Psalmus David , in rememorationem de Sabbato.*

Psalmus hic unus est ex iis , qui propriè ad poenitentiam pertinent ; compositus à poenitente Davide , in rememorationem Sabbati , h. e. quietis amissæ in statu innocentia ; Possset etiam intelligi de Sabbato , quod agit bona conscientia , dum gratiâ Dei fruitur ; & quod amittit , qui peccat , & cujus
cum